

НАУКОВИЙ ПІДХІД ДО ОБГРУНТУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ПРОЕКТІВ ПО РОЗРОБЦІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НОВИХ ПОКОЛІНЬ НА ПРОГНОСТИЧНОМУ ЕТАПІ

Самборський О.С., Слободянюк М.М.

Івано-Франківський національний медичний університет, Україна

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

aptekar05@ukr.net

Вступ. Підвищення вимог держави і суспільства до якості і ефективності нових лікарських засобів (ЛЗ) змушують розробників і виробників поглиблювати і розширювати наукові дослідження, що призводить до суттєвого удорожчання комплексу доклінічних і клінічних досліджень. Слід зазначити, що не всі прийняті до розробки ЛЗ проходять весь комплекс досліджень і пропонуються охороні здоров'я. Це призводить до збільшення вартості інноваційних робіт. Тому маркетингові і економічні дослідження набувають великого значення уже на прогностичному етапі при прогнозуванні медичної необхідності, соціальної доцільності, економічної ефективності, комерційної спроможності й інвестиційної привабливості ЛЗ, що планується до розробки.

Мета дослідження полягала у сформулюванні наукового підходу до обґрунтування підходу щодо комплексної оцінки організаційно-технологічного процесу проектів по розробці генеричних ЛЗ нових поколінь на основі моделювання складових робіт на прогностичному етапі.

Використано сучасні методи маркетингового дослідження, моделювання і економічного аналізу.

Нами опрацьовано матеріали по організації розробок більше 23 генеричних ЛЗ нових поколінь, які розроблялися фірмами або колективами дослідників у Національному фармацевтичному університеті. На першому етапі нами розроблено блок-схему функціональних модулів «дорожньої

карти» наукових досліджень, аналізу і розробок, яка складається із 5 блоків, що налічують: 1-й – 7, 2-й – 8, 3-й – 3, 4-й – 7 і 5-й – 5 видів робіт.

Згідно методології одержана на першому етапі досліджень (інформаційно-патентні, маркетингові та економічні дослідження) як вхідна інформація з показниками у грошових одиницях, часовими та трудовими результатами підлягає комп'ютерній обробці. Великого значення набуває прогнозне визначення черговості потреб інвестицій у часі та можливі терміни повернення дисконтованих грошових вкладень. Запропонована модель реалізації прогнозування та порівняння показників із основними фактичними даними базується на 10 функціональних блоках та ряду проміжних контролюючих точок. Використовуються три основні сценарії розвитку подій: базовий або найбільш вірогідний, оптимістичний та песимістичний. Концептуальна схема моделювання процесів та робіт в системі проекту розробки ЛЗ (функціональний модуль 1) включає 8 системно-динамічних моделей управління динамічними показниками у підсистемах інформаційно-патентних та маркетингових показників; потреби у ЛЗ, прогнозування продаж ЛЗ; собівартості та прибутковості ЛЗ; беззбитковості ЛЗ; маркетингових заходів; сум та видів інвестицій; дисконтованих потоків інвестицій. Отримані у кожній підсистемній моделі результати показників та графічних моделей передаються для проведення оцінки та прийняття управлінського й інвестиційного рішення щодо проекту в цілому. Важливими фінансово-економічними показниками проекту виступають потреба у ЛЗ, споживання ЛЗ, тенденції ринку, сума необхідної інвестиції, рентабельність ЛЗ, дисконтований термін повернення інвестицій (DPB), чисте сучасне значення грошового потоку (NPV), внутрішня норма прибутковості (IRR), дохідність інвестованого капіталу (ROI).

Висновки. Обґрунтовано можливість комплексної оцінки організаційно-технологічного процесу проектів по розробці та використанню генеричних ЛЗ нових поколінь, на основі моделювання складових етапів робіт з метою

прийняття раціонального інвестиційного та управлінського рішення з використанням показників ефективності, доцільності, привабливості та спроможності проекту.

АСПЕКТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Сахнацька Н.М., Косяченко К.Л.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,

Україна

sakhnatskaya@ukr.net

У зв'язку з істотними обмеженнями у звичному житті населення внаслідок світової пандемії COVID-19, доцільним для суспільства є шлях інтеграції всіх бізнес-процесів у онлайн-середовище. Оскільки основним пріоритетом будь-якої держави є життя та здоров'я її громадян, фармацевтичний напрям теж вимагає швидкого переходу в діджитал-формат. Ще однією вагомою причиною інтеграції всіх бізнес-напрямів фармацевтичного профілю у цифрове середовище стало повномасштабне військове вторгнення росії в Україну. Унаслідок неможливості забезпечити цілісний процес надання фармацевтичної допомоги українцям, актуальним питанням постає дослідження аспектів діджиталізації різноманітних напрямів фармацевтичного сектору в умовах воєнного стану в Україні.

Перш за все, варто звернути увагу на переваги цифрової трансформації для ключових стейкхолдерів. Загалом для України, діджиталізація – це можливість підтримки фармацевтичного ринку як вагомого сегменту державної економіки, що є досить важливим фактором у зв'язку з необхідністю фінансування витрат, направлених на оборону країни. Для потенційного клієнта – це економія часу, зручність та можливість отримати бажану послугу онлайн на будь-якій територіальній одиниці держави, що є